

(א) רש"י ד"ה שאין וכו' משנדר שאין אדם: (ב) ד"ה ע"א מ"ר ומה אדם שאין מעלה את: (ג) ד"ה מליל וכו' נעט בטומאה: (ד) ד"ה ע"א ומה מקוה שמעלה וכו' על שם שהחכם מתיר את הנדר כמקוה המטטה את הטמא והכי פירושו ומה חכם שמעלה הקמה וכו' קודם שתדור שלא תהא הנדר חל הס"פ.

תוספות

כגון דאתפיש אחריתא בהדין. דלמרה הריני מורה ושמע אחר וכו' ואני אי אמרת חיילי הוי תפיסותא. וכו' [מירן]. ונהי דמדי שנה מירי הופר הנדר מדי שנה היפר כנה, שמה איט מופר תקף לנדרי' [אלא] עד תוך כדי דבור [בכדי] שאמנא מופר לנה, ואומו נמדי או' מדי [אתר] שדכה ואני איני אומו שמר אי ואני כמו עיקרה, כיון דחל כלל הוי מיר, דע"כ לא צנינא לרמי נדי כפי כפ"ק [לעיל יא:] בבשר אחר ויקפה אי צניקיה מתפיש או' כדשעתא אלף משום דא' סתם הרי זו כאלוה תפיס שופר עולה מה, אבל אי הרי זו בעיקר דלוהה תפיסה הוי זה התפסה לא מעליא, ופי לא חיילי כלל לא הוי התפסה וליכא מתמא, מה: שא"מ לא חיילי. ודמינן מי קמי שאינו גלסא אינו משמענן שאינו גלסא לא צנינא, עדיין לא צאו אצל אי"כ למימר עדיין שיכאל: בדי במקום שאינו מפר נדרי עצמו בשדור. שהוא אינו יכול להסיר נדרי עצמו דכתיב (נמדבר ז') לא יחל דבור: מפר נדרי עצמו עד שלא ידור. כדאי' לעי' פ' ד' נדרים (כג.) ר"א או' עומד אצל נ"ה' ואי' כל נדרי' שאני עתיד לדור יהי צטלי: שיבוי להפר נדרי אשתו: משתדור. דכתי' (נמדבר ז') ואם הכיר יפר: דאשתו דרבי' דיליה ב'. הבר שאמו דומיא דהבר נדרי עצמו עד שלא ידור: מה הוא [דלא] חיילי. שאלמלא [חיילין] לא היה יכול להסיר, שהרי אינו מוחל לעצמו כדכתי' (סס) לא יחל: לא הא בראייתא והא בראייתא. דלע"ג נדרי עצמו לא חיילי אי' למימר דשמה נדרי אשמו חיילי. ואי' את דיליף מנדרי עצמו דלא חיילי, כמו כן נדרי אשמו דלא חיילי, י"ל דלדברה כיון [דלא] אשמעי' שם זו להפר נדרי (את) אשמו עד

ע"ה:

ר"ן

צדיק צדיק פ' מי שאמר הריני נזיר (מיר כא:) דגרס התם איצטיל להו בעל מיעקר עקר או מיגז גיז למאי נפקא מינה לאשה שנדרה נזיר ושמעה חברתה ואמרה ואני ושמע בעלה של ראשונה והפר לה אי אמרת מיעקר עקר הויא נמי אשתריא ואי אמרת מיגז גיז הויא אשתריא וחברתה אסורה:

פ"ט אמר להם ר' אליעזר אם הפר נדרים שבאו לכלל איסור וכו' ש"מ לא חיילין. נראה צעני דמש"ה משמע ליה דלא חיילין נהי דלישנא דהפרה מעכבא ביה שלל יצואו והא אי אמרת לא חיילין איתיה לק"ו דאי הפרה מצטלת נדרים שחלו כבר כ"ש דמעכבא שלא יחולו אצל אי אמרת דחיילין וצטלין מאי ק"ו כיון דחיילין הרי צאו לכלל איסור. ומהדר ליה אם איתא דקאמרת הוה ליה לתנא למיתנא שאין צאין דהאי לישנא משמע דהפרה מעכבא ביה שלל יצואו והא לא קתני הכי דשלא צאו קתני דמשמע הלכך על כרחך תנא דמתני' סבר דחיילין וצטלין ואפילו הכי איכא ק"ו דאם הפרה מצטלת נדרים שבאו לכלל איסור ולא היתה הפרה עמהם כל שכן שיפר נדרים שולדו צומנן עמהן דהיינו הפרת הבעל: **הא שמע ומה במקום שאין מפר נדרי עצמו**

משידור. כדכתיב לא יחל דבורי' אבל אחרים מוחלין לו מפר נדרי עצמו עד שלא ידור כדאמרין צפ' ארבעה נדרים (לעיל כג.) הרונה שלא יתקיימו נדריו יעמוד צר"ה ויאמר כל נדרים שאני עתיד לידור יהיו צטלין: **מאי לאו דאשמו דומיא דיליה**. דבההוא גוונא גופיה דמתיר נדרי עצמו דהיינו שלא יחולו כלל דאין ר' אליעזר ק"ו לנדרי אשתו מה הוא דלא חיילין דאי הוו חיילין הוה צריך הימר חכם אף אשתו נמי דלא חיילי כלל: **הא כדאיסא והא כדאיסא**. אע"ג דר"א יליף ק"ו מנדרי עצמו לנדרי אשתו לאו דמדמי להו לגמרי דדידיה לא חיילי כלל ודאשתו חיילי ואפילו הכי שפיר יליף ק"ו. וקשה צעני וליגמר נמי מק"ו דידיה שלא יחולו נדרי אשתו כלל כשם שאין חלין נדרי עצמו ונראה לי דלא מני למידן הכי משום נדרי עצמו היינו טעמא דהיכא דאתני מעיקרא לא חיילי כלל משום דכיון דשכח תנאו צבעת נדרו ה"ל נדר צבעות ולא חייל כלל משא"כ נדרי אשתו דליכא למימר הכי איכא מיחו לענין שיהו מופרין נדרי אשתו לאחר שחולו שפיר אילך למידן ק"ו דכיון דנדרי עצמו אשכחן דטעותא דקמי נדרו מצטל נדריו קודם שידור ואפילו הכי ההוא גוונא גופיה לא מצטל להו לאחר שידור דהא כל נדר שהוא ^(א) נדר צפתא נדר טעות הוא דמה לי אי מצינן למימר אילו הוה ידע האי פתחא דידע השתא לא היה נודר לי דא ודא אחת היא אלא מאי אית לך למימר דנהי דבהאי גוונא אינו מתיר לעצמו לאחר הנדר כל שקדם ההוא גוונא דבההוא גוונא הרי הוא מתיר לעצמו וכו"ש בעל דבדין הוא דימנא דבההוא גוונא דמפר לאחר שנדרה אשתו דהיינו שמפר נדריה מהפרה ואילך ולא עקר ליה מעיקרא מפר נמי עד שלא תדור שיהו חלין וצטלין. כן נראה לי: **הא שמע אמרו לו נרי אליעזר מקוה יוכיח שמעלה אם הטמאין מטומאתן ואין מצייל על הטוורים מליטמא כן הגירסא** במקצת הספרים וצפירוש הרב ר' ברוך ז"ל. והכי אמרי ליה לרבי אליעזר היכי דנת קל וחומר שיותר הוא ראוה להתצטל מה שלא חל

איסורו

שהרי טעמא אחריתא היא אסורה עד הפרת הבעל: ה"ג וכן מלא הי"ר אליעזר בספ' רת"ס, אמרו לו לר"א מקוה יוכיח שמעלה הטמאים בטומאתם, פי' צטיליה, ואינו (מועיל) [מחלין] על הטוורים מליטמא, שטהור הטובל במקוה להנצל מלהטמא אם יטמא שוב אינה מועלת לו אותה [צטיליה] ושוב מטמא כשיע בשרך, אף אי

נערה המאורסה פרק עשירי נדרים

רש"י

דאי אטפיש אחריתא צדין נדרא. כגון שנדרה נזיר ואמרה הריני מורה ושמע איש אחר ואמר ואני כמו כן: **ואי אמרת חיילי הוי תפיסותא**. וחיייל נמי אלאיך דאתפיש נמי צדי האי נדר: **ואי אמרת לא חיילי**. כמי שלא נדרה דמי ולא חייל נמי אלאיך דאתפיש ביה:

[ש"מ]. מדקאמר שלא צאו לכלל איסור שמע מינה לא חיילי כלל: **מי קתני שאין צאין**. דמשמע אפילו לכשהיא נודרת: **שלא צאו קתני**. משמע דעדיין לא נדרה, אצל לכשיבאו כשתדור אכתי תיבעי לך אי חיילי אי לא: **שאיין מפר נדרי עצמו** ^(א) **משידור**. שאין אדם מפר נדרים לעצמו אלא א"כ נשאל לחכם דכתיב לא יחל דבור (נמדבר ז') א הוה אינו מחל וכו': **מפר נדרי עצמו עד שלא ידור**. כדתנן צפרק ארבעה נדרים (לעיל כג.) הרונה שלא יתקיימו נדריו יעמוד צראש השנה ויאמר כל נדר וכו': **הא כדאיסא והא כדאיסא**.

נדרי עצמו לא חיילי כלל כי מצטל להו מראש השנה אצל נדרי אשתו כשהוא מנקדים ומפר אותן חיילי וצטלי לאלתר הואיל ועל דעת בעלה היא נודרת. וצברייתא מפרש אמרו לו לר"א אם אמרו צבדי עצמו לכך הן צטלין כשהן צאין לאחר מכלאן שכן צידו להקיס תאמר צבדרי אשתו

שאינו יכול לקיים עד שלא תדור וכו': **פ"ט אמרו לו לר"א מקוה יוכיח ומה מקוה שמעלה אם הטמאים מטומאתן**. שטובל זו עולה מטומאתו: **אין מצייל על הטוורים מליטמא**. שאינו יכול לטבול זו על מנת שאם יגע בטומאה לאחר כך שתועיל לו האי טבילה שלא יטמא. אף בעל נמי אע"פ שמעלה נדר אשתו שנדרה מאיסור להיחר אינו יכול להציל על הנדרים שעמידה לידור שהיא מקדים להן הפרה. מדקאמרו ליה הכי על הטוורים שלא יטמא שמע מינה דלא חיילי דהכי שמיע להו מיניה דר"א דלא חיילי משום הכי קאמרי ליה צהאי לישנא על הטוורים מליטמא: **אדם שאין מעלה אם הטמא מטומאתו אינו דין שלא יציל על הטוורים מליטמא**. הכי פירושו אדם שאין מעלה את הטמאים מטומאה שאם צלע טבעת טמאה והקיאה דרך בית הריעי לא אמר דמיהו ככלי גללין ותעלה מטומאתה: **אינו דין שלא יציל על הטוורים מליטמא**. שאם צלע טבעת טהורה כדי להקיאה דרך בית הריעי שלא תקבל טומאה לאחר כן מפני שהיא כגללים שאין מייטמא וכשם שאין מצייל על הטוורים מליטמא כל עיקר כך לא יהא מועיל לו לארום כשמפר לנדרי אשתו שעמידה לידור: **ע"א מ"ר ומה אדם שאין ^(ב) מעלין אם הטמאין מטומאתן**. שאם צלע טבעת טמאה לו וטבל לאחר כן אינו מועיל לטבעת טבילתו דלטומאה צלועה לא מהני טבילה ואם הקיאה אחרי כן טמאה: **מצייל על הטוורים**. שאם צלע טבעת טהורה ואח"כ נטמא מצייל על הטבעת כיון דצולע אינה מועלת לו להנצל שאם טבלו בו טוורין אינו דין שצילע על הטוורין מליטמא דאפילו נגעו בו ^(א) הטומאה לא יטמאו: **ע"א ומה מקוה שמעלה וכו'**. הכי פירושו ^(ב) שעל שם ומה חכם שמעלה הקמה שקיים הבעל שמתיר לה אין מצייל על אדם שאם ידור לא יהא נדר אדם שאינו מעלה הטמאין כו' כדפרישית צטבעת אף בעל נמי שאינו יכול להפר הקמתו אלא א"כ ישאל לחכם אינו דין שאינו מפר צבדרי אשתו קודם שנדרה שאינו מועיל כלום מה שהפר קודם שתדור שלא יהא נדרים:

אימנא

רביה ממקוה דע"ג דמועיל לטומאה שעברה אינו מועיל לטומאה שעמידה לצא שלא תחול עליו:

מסורת הש"ס

(א) [מוספתא פ"ו], (ב) [מוספתא פ"ו ע"ש], (ג) [צרכות לג. ד.] [במדבר גן, ה.] [ג'ל יתכן].

פירוש הרא"ש

דאתפיש אחריתא אחריתא בהדין נדרא. כגון שאמרה הריני מורה ושמע אדם אחר ואמר ואני בתוך כדי דבור ונהי דצטליה לאלתר היינו בכדי שיוכל הבעל לומר מופר ליכי ובתוך זה אמר ואני איני כגון דאמר והריני בעיקרא ופי חל המכר הוי מיר אע"פ דנתצטל לאלתר ואע"ג דמיבטיל ליה לרמי נדי חתא צפ"ק (דף יא:) נדי בשר שלמיט אחר וירקה צה דמעיקרא קמתפיש אי כדשעתא הי"מ צתסם אצל אס פ' דמעיקרא פשעתי חילי ואי (לא) לא חייל כלל אפי' אמר מעיקרא לאו כלום קאמר דלא חייל נדר טעוה: ש"מ לא חייל. מדקתני לא צאו לכלל איסור: פי' קתני שאינו שרא. דהו משמע אף אחר שדור אותן אינן צאין לכלל איסור כלל: שלא באו קתני. דמשמע עדיין לא צאו אצל אצל עמדין לצא כשתדור אותם: בבקום שאינו מפר נדרי עצמו בשדור. דלמרי' הוה אינו מוחל אצל אחרים מוחלין לו: מפר נדרי עצמו עד שלא ידור. כדאמר בפ' ד' נדרים (דף כג.) הרונה שלא יתקיימו נדריו שגל כל הנהו יעמוד צרי' ויאמר כל נדרים שאני עתיד לדור צו השנה יהיו צטלין: מה דיליה לא חיילי. דאי חיילי לא מני להסיר עצמו: הא בראייתא והא בראייתא. דיליה לא חיילי כלל אצל דיליה חיילי וצטלי ולא תקשי לך היאך לא יהא המון דומה לרביה דהכי ילפינן דכיון דחיינן דמפר מרי אשתו משתדור ואלים כחו יותר מנדרי עצמו עתה יש לנו לומר דעד שלא תדור נמי חיילי וצטלי כמו משתדור: אמרו לו לר"א מקוה יוכיח שמעלה את הטמאים מטומאתן. צטיליה ואינו מצייל על הטוורים מליטמא שהרי טהור הטובל כדי להנצל מטומאה אם יגע בו שרך אינה מועלת לו להנצל מטומאה: אף אני אביא בעלי. אע"פ שמפר נדרי אשתו משתדור אינו מפר עד שלא תדור: שבעי מיניה מדיחיי. מדמתיבו רבנן לר"א רביה ממקום שאינו מצייל על הטוורים מלקבל טומאה מכלל דשמעינן ליה לר"א דהוה אמר צבדריים שבעל מפר לה לענין זה שלא יחולו כלל ואהא מייתי

^[1] רש"י ד"ה שאין וכו' משנדר שאין אדם:

^[2] ד"ה ע"א מ"ר ומה אדם שאין מעלה את:

^[3] ד"ה מליל וכו' נעט בטומאה:

^[4] ד"ה ע"א ומה מקוה שמעלה וכו' על שם שהחכם מתיר את הנדר כמקוה המטטה את הטמא והכי פירושו

^[5] ומה חכם שמעלה הקמה וכו' קודם שתדור שלא תהא הנדר חל הס"פ.